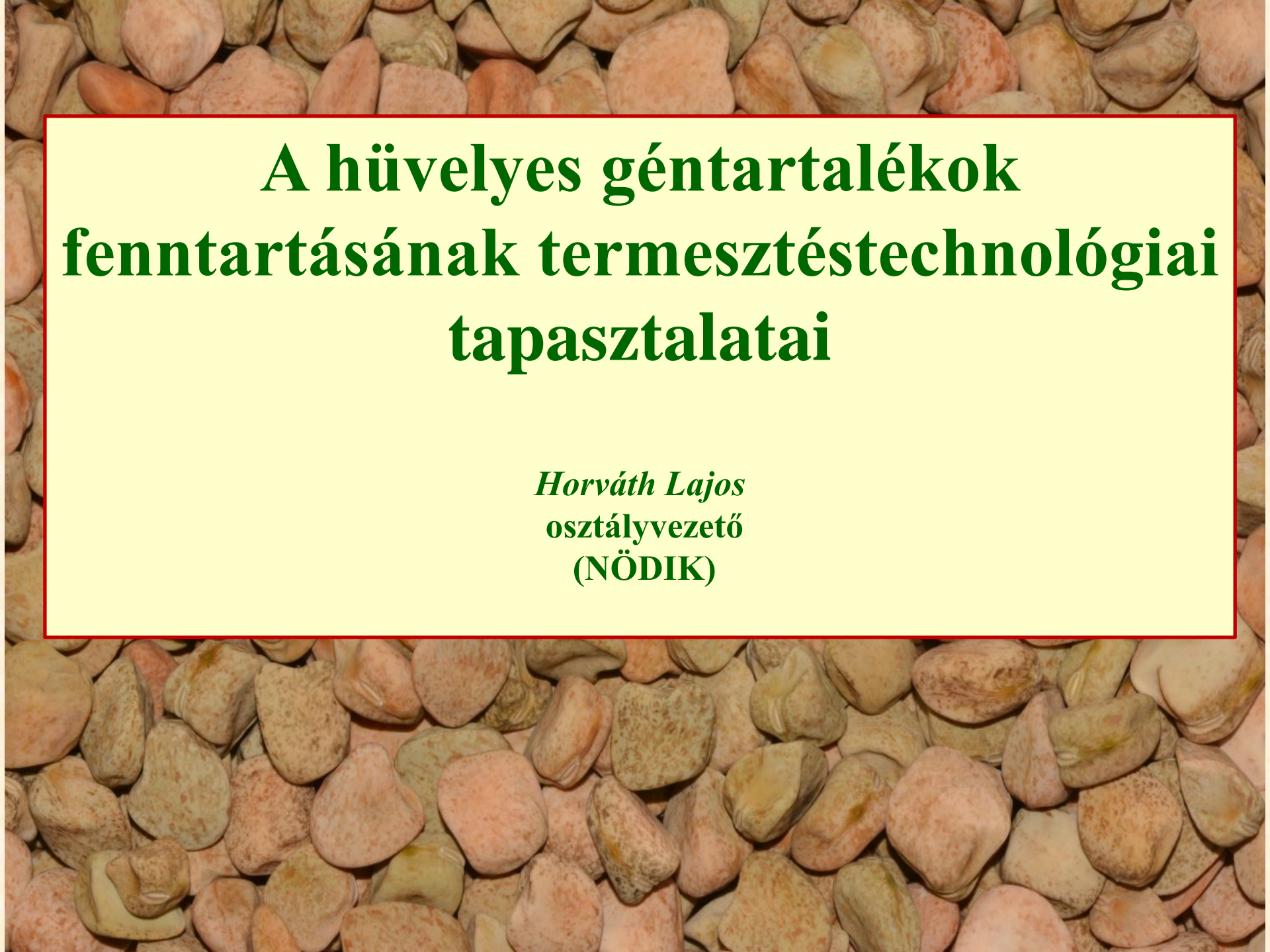

NÖVÉNYI DIVERZITÁS KÖZPONT

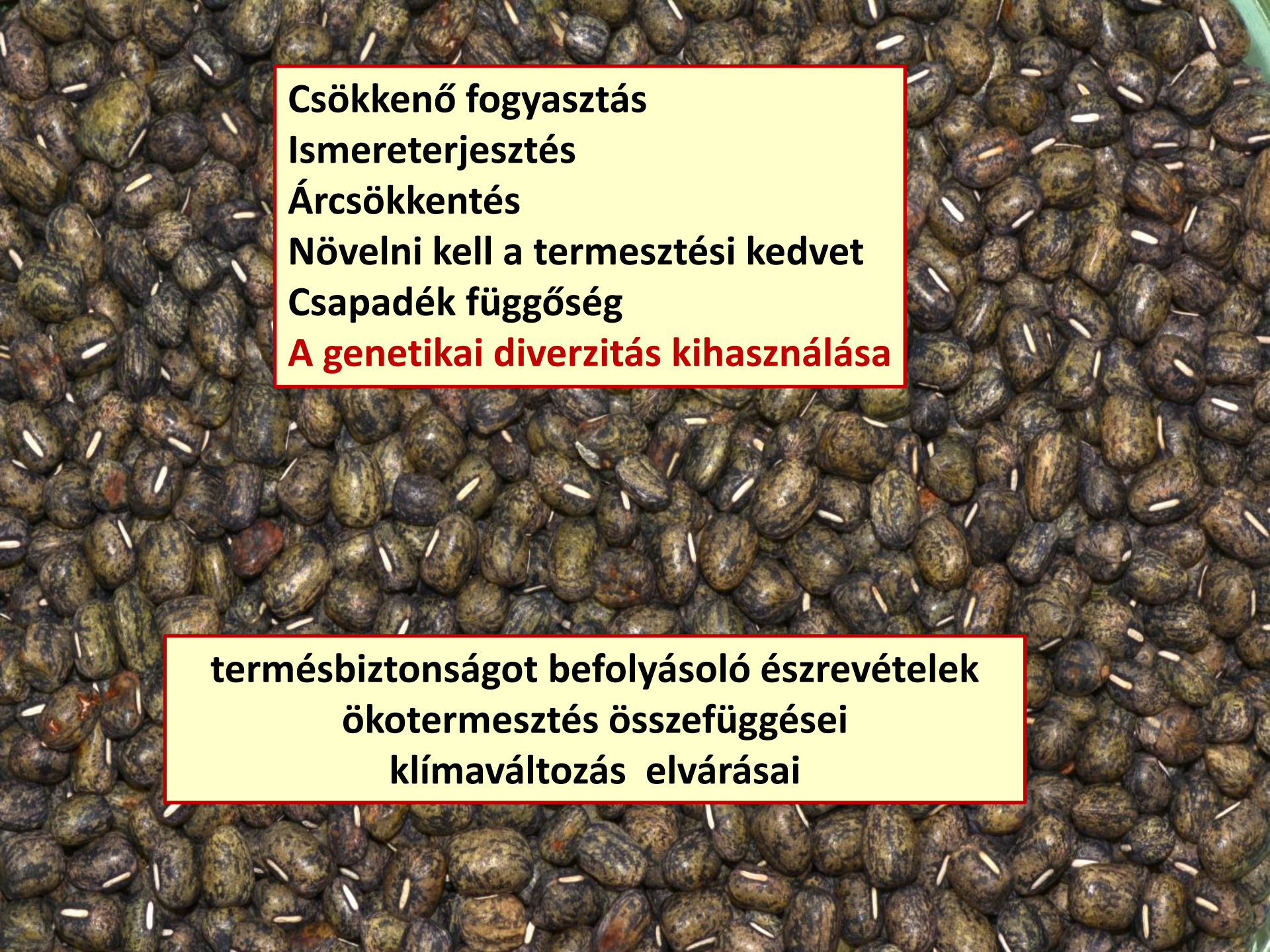

A hüvelyes géntartalékok fenntartásának termesztéstechnológiai tapasztalatai

Horváth Lajos
osztályvezető
(NÖDIK)

A hüvelyesek helyzetéről szóló világméretű vitafórum konklúziói:

- **Pulses consumption has declined**; traditional pulse-based dishes are disappearing due to changing dietary patterns (e.g. related to income rise) and the availability of alternative (processed) foods.
- The consumption of pulses should be promoted by **disseminating knowledge** on how to prepare them, **raising awareness** on their health benefits, and by **investing** in value addition in order to increase the possibilities regarding preparation and consumption.
- **Rising prices limit access** to pulses for poor people, for whom pulses have traditionally been an important source of protein.
- **Farmers are not inclined to produce pulses** due to their low yields as compared to cereals, which have been much more subsidized and have received more research attention.
- **Pulses are mostly grown in rainfed conditions**, leading to limited growing seasons and high vulnerability to weather and abiotic and biotic stresses.
- The **broad genetic diversity of pulses** should be better exploited. Research and agricultural extension on underutilized, high-yielding and climate-resilient varieties are needed, yet with due consideration for the local needs and (agro-ecological) context.

Csökkenő fogyasztás

Ismereterjesztés

Árcsökkentés

Növelni kell a termesztési kedvet

Csapadék függőség

A genetikai diverzitás kihasználása

termésbiztonságot befolyásoló észrevételek

ökotermesztés összefüggései

klímaváltozás elvárásai

Borsó:

A hazai maghüvelyes termesztés biológiai alapokkal egyik legjobban „lefedett” növénye.

Ökotermesztés: fajtafüggő, egyes típusoknál feltételes.

Mezei borsó

Klíímaváltozás:

A várható vízhiány kiegyenlítésére és a koraiság növelésére az „**ősziesítés**” is járható út.

Csicseriborsó:

**Ha a klíma száraz irányba fordul egyik vezető maghüvelyes lehet.
Az ökotermesztésre alkalmas.
Hűvös, csapadékos nyárban termésbiztonsága alacsony.**

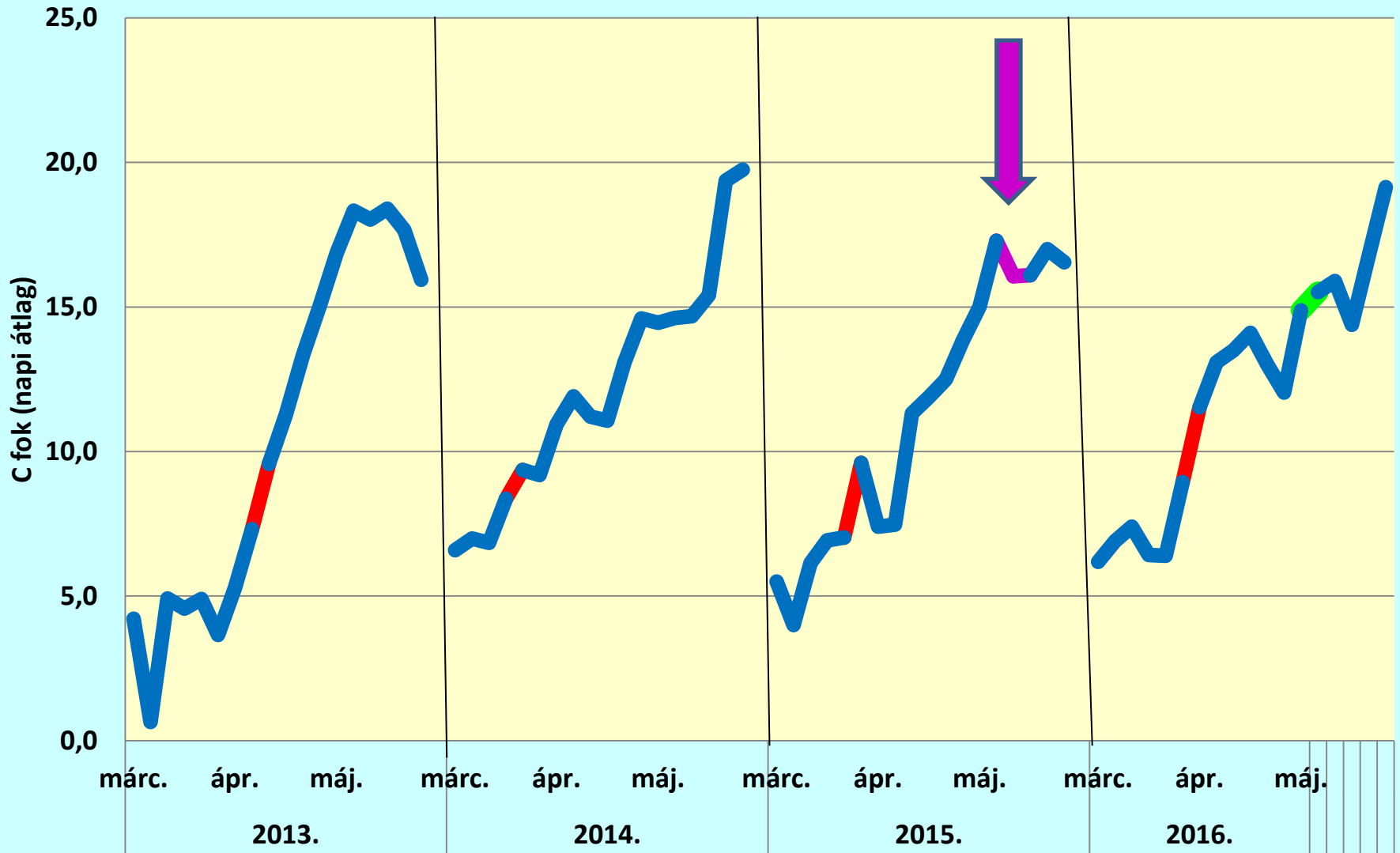

A „**kabuli**” érzékenyebb mint a „**desi**”.

Vetési idejét a hektikus tavaszok miatt talán át kellene állítani.

Négy év tavaszi hónapjainak talajhőmérséklete.

A génbank rendelkezik **hidegtűrő** alapanyagokkal.

Földimogyoró

A close-up photograph of a large, dense bundle of harvested peanuts. The peanuts are light brown and oval-shaped, still attached to their thin, fibrous roots and stems. The bundle is being held by a person whose purple garment is visible on the right side of the frame. The background is slightly blurred, showing more of the harvest.

**Termésbiztonsága elfogadható
Még igazi „öko” - növény.
Klímváltozás: meleg- és csapadékos.**

Holdbab

Öko feltételek között termesztető.

Lehet rövidnappalos, ami a termésbiztonságának nem kedvez.

A klímaváltozás „meleg-csapadékos” esetében lehet hasznos.

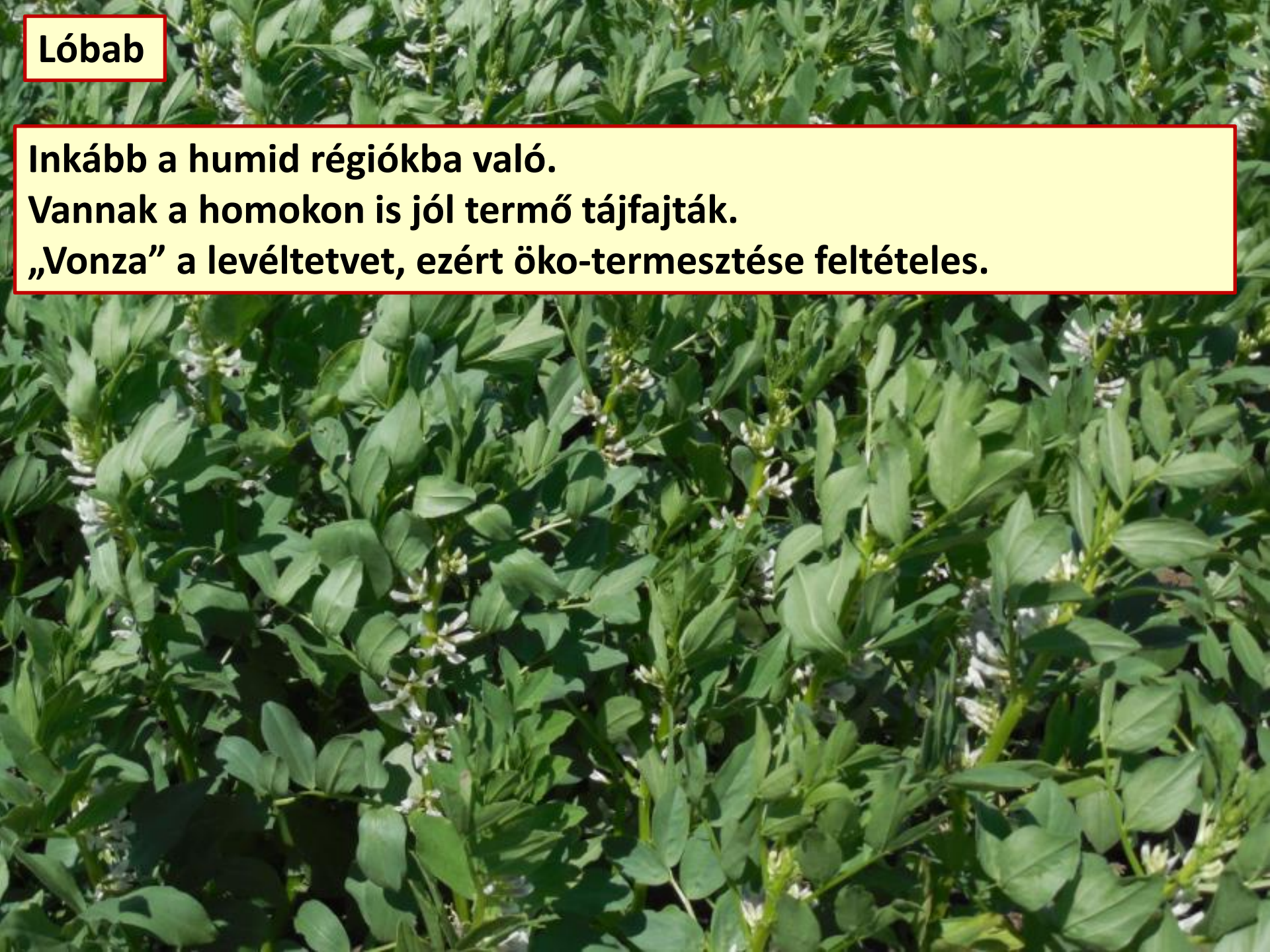

Lóbab

Inkább a humid régiókba való.

Vannak a homokon is jól termő tájfajták.

„Vonza” a levéltetvet, ezért öko-termesztése feltételes.

Lencse

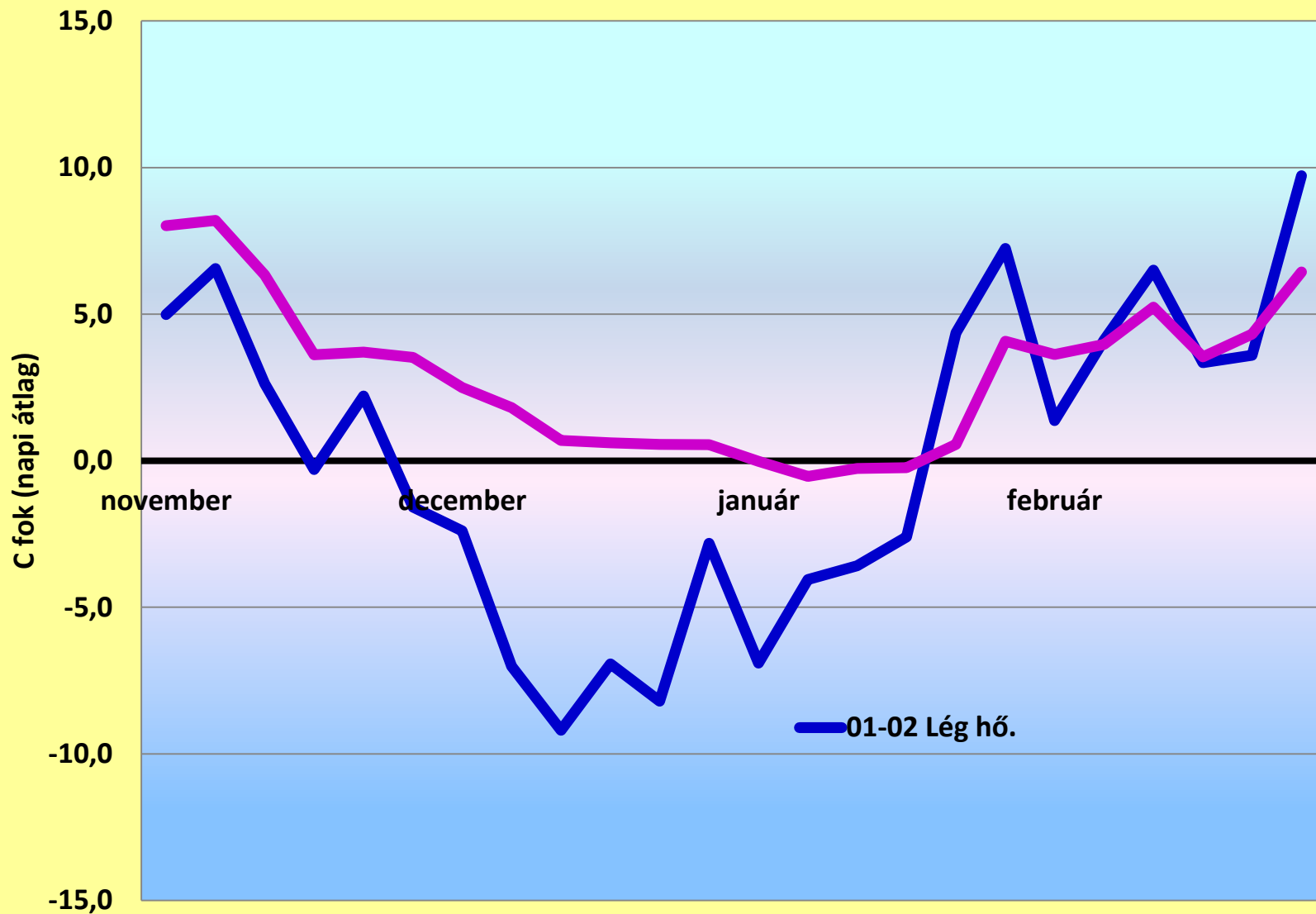
Termésbiztonsága és ökotermesztése elfogadható.
Klímváltozás: A vízigény kielégítéséhez és a koraiság eléréséhez szintén az „**ősziesítés**” lehet a járható út.

A génbank rendelkezik **hideg-**, és **szárazságtűrő** alapanyagokkal.

2001-2002 téli hónapok lég-, és talajhőmérséklete.

101

Szegletes lednek

**Sem a talajban, sem a vízellátásban nem válogatós, igazi öko-növény.
A száraz irányú klímaváltozásban az őt megillető helyre fog kerülni.**

Tűzbab

Öko feltételek között termesztethető, de a szárazságra érzékeny. Lehet rövidnappalos, ami a termésbiztonságának nem kedvez. Rovarporozta idegen termékenyülő, ezért a **fajtafenntartása** nehéz.

Szója

A close-up photograph of several soybean pods hanging from a stem. The pods are in various stages of maturity, with some appearing dark and others lighter. The background is a soft-focus field of soybean plants.

**Elismert fajtákkal jól ellátott.
Ökotermesztési körülmények között is termesztethető.
A vízellátásra és esetenként a nappalhosszúságra érzékeny.
Beltartalmi problémái nem közismertek.**

Tehénborsó, vagy homoki bab

Hőigényes, csapadékos, hűvös nyarakon termésbiztonsága alacsony.
Esetenként erős a rövidnappalossága.

Ökotesztésre alkalmas.

Száraz melegre váltó klíma esetén **előnye feltétlen.**

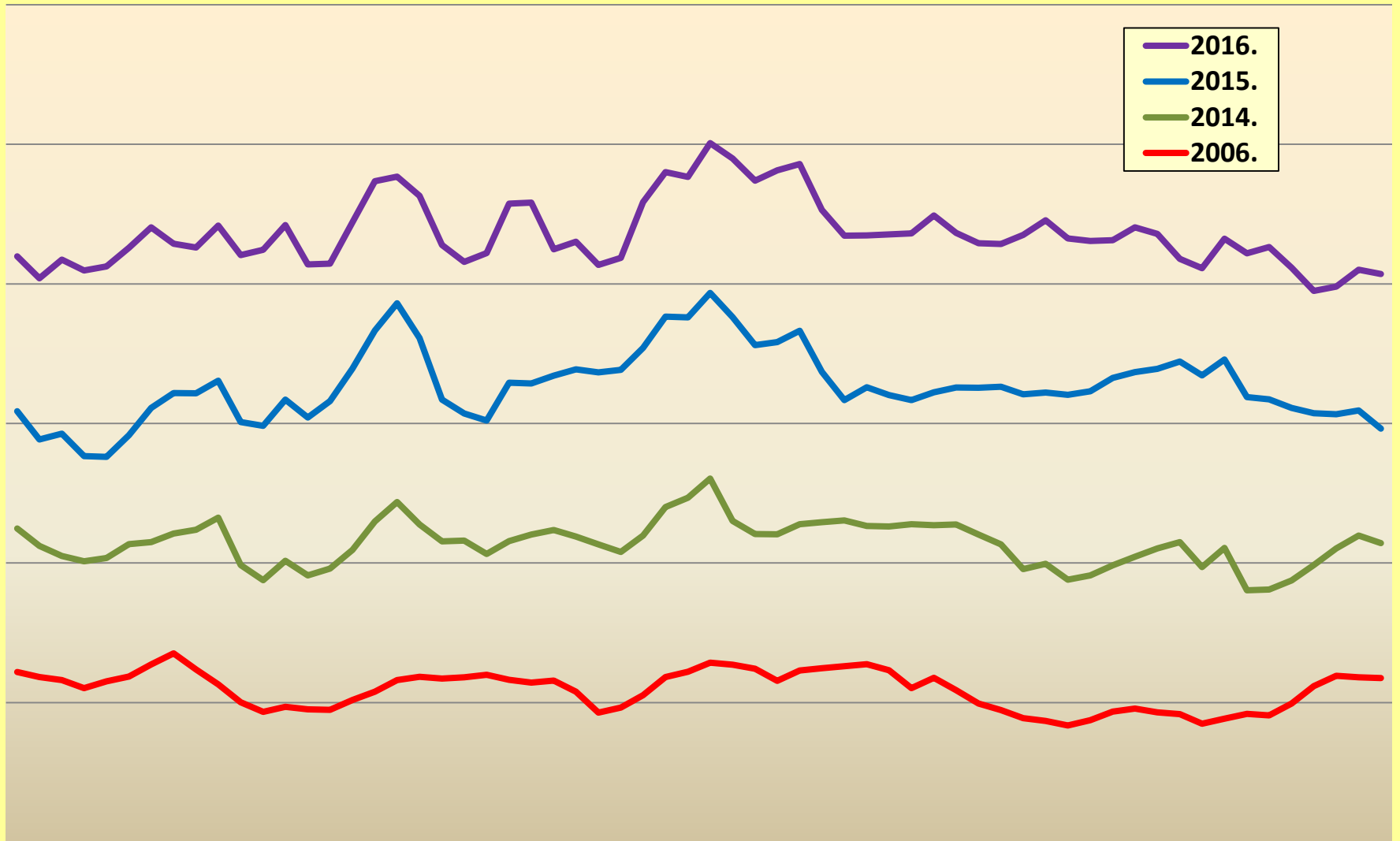

Veteménybab

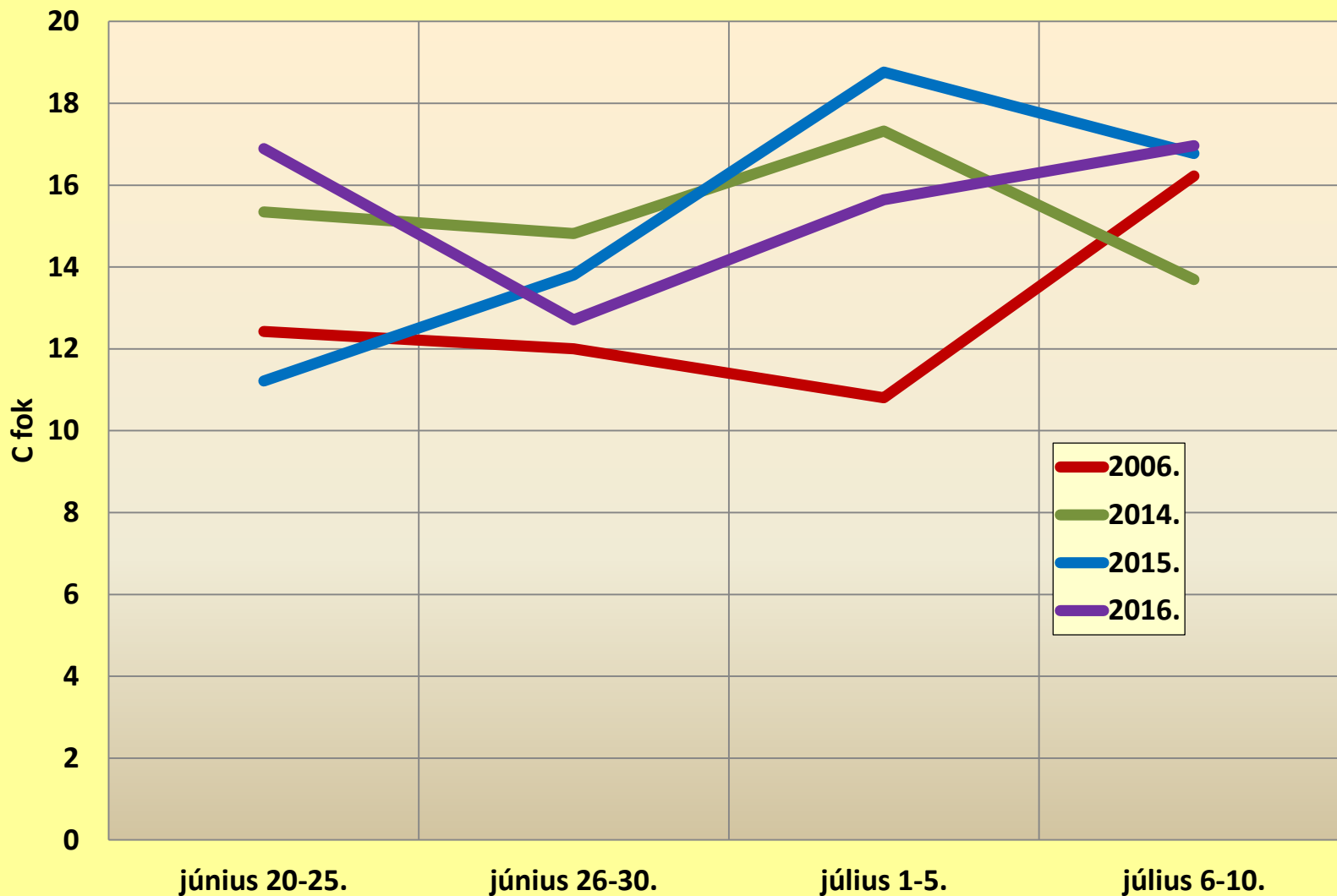
A legfontosabb maghüvelyesünk és a NöDiK egyik leggazdagabb gyűjteménye.

**Csávázása, permetezése szükséges, így nem kimondottan öko-faj.
A klímaváltozás anomáliáival terhes időjárására rosszul reagál.**

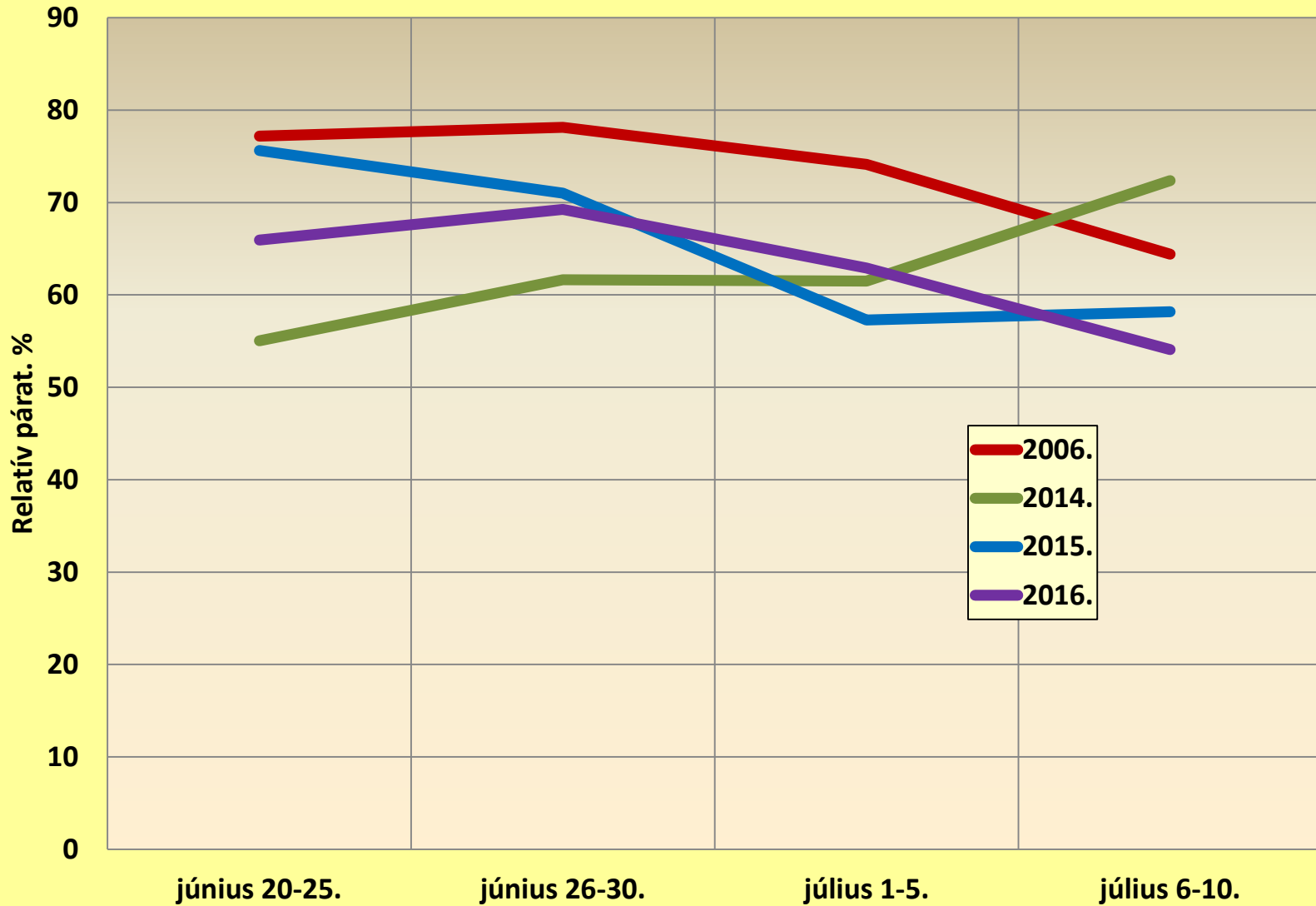
Négy év napi középhőmérsékletei június 20.-tól augusztus 20.-ig.

Négy év napi hőmérsékleti különbségei a bab virágzásakor.

Négy én relatív páratartalma a bab virágzásakor.

**Hazánk akkor volt bab nagyhatalom, amikor a java szárazbabunk
kukorica köztesként termett.**

**Az ehhez alkalmas fajtákat a génbank őrzi,
csak a módszer kellene visszahozni.**

Termésbiztonság, ökológiai termesztés és klímaváltozás :

- A génbank érzékeli a faj és fajtafüggő reakciókat
- A készletek gazdagsága lehetőséget biztosít a korrekciókhoz.

KÖSZÖNJÜK A MEGTISZTELŐ FIGYELMET